

Justitiedepartementet
Dnr Ju2021/01955

Yttrande över promemorian Skärpta straff för knivbrott

Tingsrätten, som har granskat promemorian utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, tillstyrker förslagen. Tingsrätten vill därutöver lämna följande synpunkter och kommentarer.

De flesta brott mot knivlagen ger idag böter som påföljd. Såsom förslaget är utformat, där böter finns i straffskalan, lär detta även fortsättningsvis bli fallet. Tingsrätten ställer sig därför frågande till vilka brott av normalgraden som med den föreslagna straffskalan kommer att leda till att brottet ska anses ligga på fängelsenivå. I promemorian uttalas att inte endast grova brott, utan även allvarligare brott av normalgraden, ska kunna utgöra brott av sådan art att påföljden ska bestämmas till fängelse. För att dylika förarbetsuttalanden ska få genomslagskraft krävs exemplifiering av vilka slags brott av normalgraden som närmare avses.

Den föreslagna straffskalan, särskilt vad gäller grovt brott, står i viss disproportion till exempelvis straffskalan för misshandel. Enligt den föreslagna regleringen skulle någon som medtar en kniv till en särskilt skyddsvärd plats såsom en domstol kunna dömas för grovt brott mot knivlagen vilket ger ett straffminimum om sex månader, som därtill utgör artbrott. Jämfört med exempelvis misshandel noterar tingsrätten att det för att komma upp i ett straffvärde om sex månader krävs en gärning som, relaterat till att medta en kniv till en allmän plats, får anses vara betydligt allvarligare.

Den föreslagna straffskärpningen kan antas leda till ett ökat behov av förordnanden av offentliga försvarare. Tingsrätten noterar att det i promemorian saknas en analys om förslagen kommer leda till ökade kostnader inom utgiftsområdet offentliga biträden m.m.

De föreslagna ändringarna av straffskalan medför att tingsnotarier och beredningsjurister inte längre kommer att vara behöriga att handlägga målen. Detta kommer att leda till en förändrad arbetsfördelning mellan å ena sidan tingsnotarier och beredningsjurister och å andra sidan tingsfiskaler och rådmän. Slutligen ska även noteras att det inte längre kommer att vara möjligt att avgöra mål om brott mot knivlagen av

normalgraden utan nämndemän, vilket innebär kostnadsökningar för tingsrätterna. Detta oaktat förslaget om ändring i 45 kap. 10 a § RB vilket ger en utökad möjlighet att avgöra brottmål på handlingarna.

I handläggningen av ärendet har lagmannen Eva-Lena Norgren, chefsrådmännen Tore Gissin, Tord Pettersson, Agneta Kornstrand, Erik Högdahl och Christoffer Démary samt stabschefen Karin Påle-Bartes och administrative direktören Szilárd Rado deltagit. Föredragande har varit tingsfiskalen Rebecca Riesenfeld.

Eva-Lena Norgren

Rebecca Riesenfeld